

ŽLUGDOMAS MOKYMAS IR AUKLĖJIMAS

Prasidėjus naujiems mokslų metams, komunistinė Lietuvos spauda įpareigota lieti rasalą apie "jaudinancius" laimėjimus mokymo ir auklėjimo srityje ir kartu partijos botagu plakti mokytojus, tėvus ir vaikus, kad jie nevykdė absurdiškų komunistinės mokyklos reikalavimų. Štai rugpjūčio 24 d. "Tiesa" (nr. 198) šiam reikalui paskyrė visą vedamąjį. Pagal privalomą komunistinės žurnalistikos šablona visų pirma straipsny paslovinėta partija. Ji, viso mokslo ir išminties šaltinis, patikėjo prastam mokytojui "ugdyti žmogų, nepalauiamą idėjiniais įsitikinimais, laisvą nuo senosios santvarkos įpročių ir pietarų", kitaip tariant, komunistą ir ateistą. Taigi, primenama mokytojams, kokį tikslą visagalint partija yra skyrusi mokykloms, tikslą, nuo kurio vargšui mokytojui neištrūkti. Po to seka "at-kirtis" buržuazijai: penkiolika kartų daugiau Lietuva turinti šiandien vidurinių ir aštuoniolikos mokyklų, negu buržuazijos valdomo metais... Komunistinis raišėva užmiršo, kad, jei toji "buržuazija" būtų valdžiusi Lietuvą iki šiol, tai labai realu, jog mokyklų šiuo metu Lietuvoje būtų buvę ne penkiolika, o dvidešimt kartų daugiau. Už tai kalba statistiniai duomenys apie mokyklų augimą nepriklausomybės metais. Jau visai paklim nuosaly komunistinės mokyklos kokybės klausimą.

pasiduodančių jaunuolių ir tėvų iš vienos pusės ir karjeristų, partijai patsidavusių, dar vis iki šiol negausių, mokytojų iš antros pusės. Nesgi už ką partijos organas segios aniems penkiems mokytojams kovingumo atributus, jei ne už įžūlių vaikų komunistinimą, juos grūdant į pionierius ir komsomolą ir tuo suteinant į aštrius konfliktus su tėvais? Ne kartą Eltos Informacijose iškelti konkretūs šitos kovos atvejai tik liudija mūsų samprotavimų teisingumą. Bet štai visai nesenas atvejas, kurį perduoda š. m. rugpjūčio mėn. žurnališkė "Svyturys": Pivašiūnų miestelio gyventojai Kondratavičiai įpylė į kailį savo aštuntos klasės dukrai už įstojimą į komjaunimą. Būdinga, kad į Kondratavičienės lūpas dukters adresu žurnališkė korespondentas įveda tokius žodžius: "Už tavo pionierystę teko raudonuoti, ašaras lieti. Kol būsiu gyva — jokių komjaunimų!" Vadinasi, gyventojų opinija yra prieš komunistinį auklėjimą ir komunistinį organizaciją. Mažesnę vietovėse — nors Pivašiūnai jau miestelis — laikoma gėda, jei tėvai neišsaugoja vaikų nuo komjaunimo.

Fabrikai ir kolchozai kratosi "gamybinio mokymo"

Straiptis "džiugiomis, jaudinanciomis naujovėmis" laiko okupuotos Lietuvos mokyklas-internatus ir vad. gamybinį mokymą. Tai esą pertvarkymai, padiktuoti didžio rūpesčio priartinti ateities žmogų prie gyvenimo. Tik čia pat imama skūstis, kad ne visada šis mokyklų pertvarkymo procesas vyko kaip reikiant. Ne visos respublikos pramonės įmonės, statybinės organizacijos, kolūkių vadovai užtikrina gamybinio mokymo sąlygas. Ypač daug spragų organizuojant gamybinį mokymą esą kaunuose. Neįgavusios reikiamo užmojo moksleivių žemės ūkio ga-

Mrs. Fisher, pietinės Dakotos penketukė mokinė, St. Lūke figoninėje Švysoi, žiūredama į savo prieaugi.

mybinės brigados, kurių pernai visoje Lietuvoje tebuvusios šešios. Žinia, kad vad. gamybinis mokymas, praveistas Chruščiovo užmačiomis visoje S. S.-goje, net pačių sovietinio ūkio specialistų laikomas abejotinos vertės dalyku. O ir praktika parodė, jog moksleiviai, iš mokyklos suolo suvaryti į fabrikus ir įmones dirbti darbo, kurį pajėgia atlikti tik specialistai, pridaro daugiau žalos, nei naudos. Ką jau kalbėti apie nuostolius pačiam besimokančiam jaunimui, kuris gamybinio mokymu atitraukiamas nuo bendrojo lavinimosi mokykloje. Nenuostabu, kad besimokančių bendrasis išsilavinimas jau dabar, tik po kelerių metų "mokymo darbu", yra gerokai kritęs. Taip pat pastebima, kad stoka bendrųjų žinių yra rimta kliūtis pasisavinti ir specialybės žinioms. Dėl šių priežasčių Lietuvos įmonės ir fabrikai kiek išgalėdami ginasi nuo prievartinio moksleivių darbo; vengia jo ir kolchozai, nes iš miestų ir miestelių kilę mokiniai žemės ūkio darbuose yra tikra našta (jėe kaikturiose darbo bri-

gadose sudaro daugumą). Bet partijos botagas užsimojęs gerai įkirsti neklaužadoms, stojantiems skersai kelio Chruščiovo užmojams. Straipsny primenama nesenas ek ir ministrų tarybos nutarimas, kuriuo įsakoma gamybinį mokymą pramonėje ir žemės ūky atėmančiais mokslo metais įvesti žymiai sparčiau, nei pereiniais, kad "komunistinis auklėjimas darbu duotų dar gausnes rezultatus..."; iš tikrųjų, kad mokymą ir auklėjimą galutinai sužlugdytų. (E)

Iškilmės Don Varnas poste

Don Varno Amerikos Legijono posto pastatė Marquette parke rugsėjo mėn. 21 d. vyravo šventiška nuotaika, nes tą dieną čia įvyko naujos valdybos įvesdinimo iškilmės — Installation. Vėr 100 legijonierių, atvykusių iš įvairių postų bei kitų svečių stebėjo šią programą. Čia matėsi ir aukštesnių Amerikos Legijono pareigūnų — IV-jo distrikto vadovybės narių. Legijonierių tarpe buvo galima matyti įvairaus amžiaus žmonių: pradedant I-jo Pasaulinio karo veteranais ir baigiant Korėjos karo veteranais. Programą buvo pradėta moterų pagalbinių vienetų valdybos įvesdinimo iškilmėmis. Čia prieš publiką išsiriškavo naujosios valdybos narės: M. Zemeske, A. Pocius, J. Sobekis, F. Urnezis, A. Daresh, J. Blozis, J. Pargauskas, V. Jocius, A. Mosteika, L. Aleksa. Jas čia pristatė buvusi IV-jo distrikto direktorė Helen Zuris. Kalbėjo ligi šiol prezidentė Ann Shulmistras ir naujoji — Marian Zemeske. Pagrindinės posto valdybos pristatymo ceremonijų dalies vadovu buvo teisėjas Alphonse F. Wells. Jis valdybos įvesdinimui pravedė pakvietė buvusį Cook County komanduojoją John L. Paukštį. Šis apibūdino kiekvieno valdybos nario pareigas, o buvęs Don Varno posto komanduojojas Anthony Mosteika prisegė ženklelius. Čia buvo pristatyti šie valdybos nariai: A. Pargauskas, E. Aleksa, F. Jurgaitis, E. Pocius, J. Stanaitis, A. Anderson, J. Jatis, E. Stank, A. Gabriel. Keli valdybos nariai — N. Girdvainis, kun. A. Švedas, F. Zogas, A. Preibis, dr. R. Povilaitis, dr. J. Simonaitis negalėjo iškilmėse dalyvauti. Kalbėtojų tarpe buvo senasis posto komanduojojas Charles

Petrila, naujasis — Anthony Pargauskas, buv. posto komanduojojas John Shulmistras, kun. Zakarauskas, teisėjas Wells ir kt. Dovaną gavė pirmasis posto komanduojojas Jack Jatis. Buvo pristatyta eilė pasiūlymų posto narių bei svečių: John Evans, Bernard Kvietkus, George Strode, teisėjas Zuris ir kiti. Be šių matėsi daugiau žinomų legijonierių: Anthony Yuknis, John Jakobs-Jakauskas bei daugelis kitų. Po oficialios dalies, kuri užsitęsė daugiau negu 2 valandas, sekė valės ir pasižmonėjimas. Posto pastatė rūsyje ir pirmame aukšte gyvenimas vėrė virė besivaikšnant valgiais bei gėrimais. Apsilankusiųjų nuotaika buvo smagi ir linksma. Sekančią dieną — sekmadienį Don Varno posto narių gausis būrys rinkosi buv. komanduojojo Jack Jatis sodyboje, esančioje gerokai į pietus nuo Chicago, ir ten kepė kukurūzus, dešrėles bei kitokias gėrybes. Oras pasitaikė geras, tai ir svečių ūpas buvo neeilinis. Ed. Šulaitis

Vienas prieš tris vagis su peiliais

Trys peiliais nešini banditai penktadienį S. Halsted ir 63 gatvių sankryžoje užpuolė vieną einantį vivilį vyrą William O'Brien, kuris, pasirodo, buvo detektivas. Kai banditas George Hammond, 28, smogė peiliu, išis atsokęs spėjo išsitraukti revolverį tris kartus iššauti ir po to suėmė visus tris. Banditas Hammond savo adresą padavė 1512 W. 67 street, o kiti, du banditai Heskan Jacksön, 29, ir Roscoe Nelson, 18, — 6535 Emerald ave. O'Brienui peiliu perpjauta kairioji ranka buvo aptverta ligoninėje.

VIENAS NEGERAS ŽMOGUS GALI DAUG PAKENKTI GERAI IDĖJAI

Kodėl Chicagoj staiga aprimo piketai

Chicagoj pieno išvežiojų, labiau yra suinteresuoti surinsoferių unijos izdo sekretoriui Thomas J. Haggerty apskundus, U. S. valstybės gynėjas James O'Brien paskyrė specialų prosekutorių ištirti, ar negrų pradėtame kai kurių Chicagoj pienujų boikote nėra "prievartavimo". Jei pasirodys teisybė, bus pakviesta FBI, kad iširtų kaltinimus, jog Negrų Darbo Santykių lyga (Negro Labor Relations league) naudoja piketus ir boikotą tikslu priversti biznierių pirkti tos lygos narysle. Tos lygos sekretorius, ne-gras Robert Scott, prisipažinęs Tribune reporteriams, kad 1951 metais už konspiraciją apgaule išgauti pinigų jis ir dar du kiti teisėjo Harold O'Connell jury buvo nuteisti dviem metam probacijos. Policijos rekordai rodo, kad Robert Scott pernai 1962 m. gegužės 3 d. buvo suimtas afaus paskirstytojams nusiskundžiant, kad jis juos vargina, kaltindamas dėl negrų nesamdymo, be to, kad Scott nuo 1941 metų buvo 13 kartų suimtas tokiais kaltinimais, kaip plėšikavimai, konspiracija ir pinigų išgavimas falsyvomis pretenzijomis. Daily News šeštadienį patiekė kelių krautuvininkų nusiskundimus, kaip prie jų biznio buv piketai pastatyti ir davus pinigų, buvo nuimti. Apie tužinas tokių krautuvininkų turėsią liudyti FBI, kuri nori ištirti, ar nėra nusikalstama Hobbs ir Landrum-Griffin aktui, už kurio sulaužymą baudžiamą iki 20 metų kalėjimo. Keli krautuvininkai pasakė Daily News atstovui, kad jiems atrodo, jog tos lygos atstovai

labiau yra suinteresuoti surinkimu kontribucijų, negu negrams darbų gavimu. Vienas maisto krautuvininkas pareiškė, kaip į jo krautuve įėjo du negrai, parodė į lentynoje padėtus produktus ir pasakė, kad tie produktai nėra negrams geri, nes ta dirbtuvė, kuri tuos produktus gamina, diskriminuoja, tai yra samdydama darbininkus negrus nesamdo. "Gausite ateiti su pinigais", pasakęs vienas tų dviejų vyrų. "Aš atsakiau, kad tuo tarpu man su pinigais labai striuka ir negaliu nieko duoti", pasakęs krautuvininkas. Vyrai pasakė krautuvininkui, kad jis juos vėl pamatys, išėjo. Kitą rytą prie jo krautuves atsirado keli piketiniai-kai su plakatais, kuriuose išrašyta, jog šis krautininkas nėra geras (is unfair) negrams. Visi mano tarnautojai yra negrai ir visi mano klientai negrai". "Per visą dieną ne vienas pirkėjas nebeįėjo į krautuve. Jie pabūgo piketu." Dienai artėjant priegalo, krautuvininkas paskambinęs tai lygini ir paprašęs kalbėtis su vienu tų vyrų, ką vakar pas jį buvę. "Ką aš turitu daryti, kad nuimtūmėt tuos piketus?" — paklausęs krautuvininkas. "Atnešk man kiek pinigų", atsakęs balsas. Krautuvininkas su \$50 tuojau nuvažiavo. Tas vyras pinigų paėmė, išėjo į kišeninį, nei aciu nepasakė, nei jokio raštelio neparašė..."

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RASO TEISYBE

What happens if you don't cash in your Savings Bonds when they come due?

You pay \$37.50 for a Series E Savings Bond and in 7 years and 9 months it grows to \$50.
But what if you don't cash it in? Fact is it keeps right on growing.
At the current interest rate, when it's 10 years old it will be worth \$53.66. At 15 years its value will be \$64.52. And at 17 years and 9 months, \$72.50.
There's no trick at all to letting your E Bonds work overtime for you this way. You don't even have to remember to renew them. The Treasury Department does it automatically.
And while your growing Bonds are making you richer, they're helping keep America strong in a world where

strength to stand up to the enemies of freedom is imperative.
Buy Bonds where you work or bank and see if you don't feel pretty good about it.
Important facts about U. S. Savings Bonds
• You get \$4 for every \$3 at maturity
• You can get your money anytime
• Your Bonds are replaced free if lost, stolen or destroyed
• You can buy them where you work on the Payroll Savings Plan

Keep freedom in your future with
U.S. SAVINGS BONDS
The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. " 9 " 4 " "
Trečiad. uždaryta visa diena
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. " 9 " 8 " "
Šeštad. " 9 " 12:30 "

Chicagoj Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena idomiasioji ir mūsų klientų patogumui pufkinasiai frengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus pataarnavimas.
Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkėse centre.

4 1/2%
Dividend on Investment Accounts

Chicago Savings and Loan Association
6245 South Western Avenue Chicago 36 GROvehill 6-7575
Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

